

בעניין:

יש עתיד - בראשות יאיר לפיד

באמצעות ב"כ גזית-בקל, עורכי דין

רח' החשמונאים 107, רמת-גן

טל' 03-6733331 ; פקס' 03-6733338

העותרת ;

- נ ג ד -

1. ערוץ יהודי ישראלי בע"מ (ערוץ עכשיו 14)

באמצעות עו"ד יגאל דנינו

מרח' כורי 2, חיפה

טל' 04-6359146 ; פקס' 04-6043539

2. יצחק מירילשוילי

מרח' יפו 206, ירושלים

המשיבים ;

3. מפלגת הליכוד

באמצעות עו"ד אבי הלוי

המושבה כנרת, ד.נ. עמק הירדן 15105

טל' 04-6709330 ; פקס' 04-6709443

4. היועצת המשפטית לממשלה

באמצעות מחלקת בג"צים בפרקליטות המדינה

צללח א-דין 29, ירושלים 91010

טל' 02-6466370 ; פקס' 02-6467001

המשיבות הפורמליות ;

עתירה בהתאם לסעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973

כב' יו"ר ועדת הבחירות מתבקש לעשות כסמכותו בהתאם לסעיף 10ג(יז) לחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973 (להלן: "החוק") ולהכריז כי המשיבה 1, המפעילה את "עכשיו 14" (להלן: "ערוץ 14"), והמשיב 2, הבעלים והמממן של ערוץ 14 הם "גוף פעיל בבחירות"; וכן ליתן צו המונע את המשך הפרת הוראות החוק.

א. מבוא והרקע להגשת העתירה

"אם אתה לא נוח לך בתעמולה, אתה לא חייב להיות בערוץ של תעמולה".

ינון מגל, מגיש בכיר בערוץ 14, לחבר פאנל שאמר למר מגל שהוא מבצע תעמולה לטובת מפלגה אחת, מפלגת הליכוד (13.9.2022).

1. העותרת (להלן: "יש עתיד") היא מפלגה המיוצגת בכנסת, ועל-כן, ובהתאם לסעיף 10ג(יז) לחוק, היא רשאית לפנות לכב' יו"ר הוועדה בבקשה ליתן סעד כמפורט ברישא.

2. ערוץ 14 הנו ערוץ טלוויזיה מסחרי, המופעל על-ידי המשיבה 1. הערוץ נמצא בשליטת המשיב 2, באמצעות החזקת מניות המשיבה 1, וזאת בשרשור דרך חברה נוספת (חברת חוץ בשם כיתעים ריל אסטייט אינווסטמנט, ח.פ. 560025793). בהתאם לנספח ט' לרישיון של ערוץ 14, המשיב 2 הוא המחזיק בערוץ 14, ולפיכך הוא "בעל השליטה", מי שביכולתו לכוון את פעילות התאגיד.

העתק נסח רשם החברות מצ"ב **כנספח א'(1)**; העתק נספח ט' כפי שפורסם באתר העין השביעית מצ"ב **כנספח א'(2)**.

3. במשך תקופה ארוכה פועל ערוץ 14 בצורה אגרסיבית, החורגת מכל קנה מידה סביר של עיתונות, לתקוף את יש עתיד, ומפלגות נוספות המרכיבות את הקואליציה הנוכחית; ולרומם את מפלגת הליכוד, והעומד בראשה, ח"כ נתניהו. בשבועות האחרונים, **במהלך "תקופת הבחירות"** כמשמעותה בחוק, **המשיך ערוץ 14 לפנות לציבור צופיו, הנמנה על בעלי זכות בחירה בבחירות בישראל, במטרה להשפיע עליהם לתמוך במפלגת הליכוד, ולהימנע מהצבעה ליש עתיד.** פעילות הבחירות היא רב ממדית. שידורי ערוץ 14 מכילים תכני תעמולה מובהקים, וזאת לצד פעילות אינטנסיבית של מגישי ערוץ 14, המזוהים עם הערוץ ומהווים את ה"פנים" שלו.

4. לא בנקל מוגשת עתירה מהסוג דנן, ובפרט כאשר עסקינן בגוף (המתיימר להציג עצמו כגוף) עיתונאי. אולם, במקרה דנא מדובר במי שמנצל באופן ציני את הכותרת "עיתונות" לטובת תעמולה בוטה; מי שמנצל את כסות הענייניות המיוחסת לכלי תקשורת לטובת פעילות פוליטית מובהקת. על-כן, לפני שנמקד את המבט בערוץ 14, חשוב לעמוד על ההקשר החברתי והמשפטי של העתירה דנא.

5. נהוג לומר, כי התקשורת היא כלב השמירה של הדמוקרטיה. ואכן, לאמצעי התקשורת נודעת חשיבות מכרעת בהליך הדמוקרטי. כך, בראש ובראשונה, לאמצעי התקשורת תרומה מהותית למימושו של חופש הביטוי, שהינו אחת מזכויות היסוד במשטר דמוקרטי.

אלא שחשיבותם של אמצעי התקשורת אינה מתמצה, כמובן, רק במימוש חופש הביטוי של הפרט. במרוצת השנים הפכו אמצעי התקשורת לבמה המרכזית בה אמור להתקיים שיח ציבורי בין כלל חלקי החברה. בהיבט זה, אמצעי התקשורת נועדו לתווך עבור הציבור את המציאות על גווניה השונים. מגוון דעות זה - "שוק הרעיונות", כפי שנהוג לכנותו - הוא זה שמבטיח כי כל המידע שיש עניין וחשיבות בהבאתו לידיעת הציבור, אכן יתפרסם. על האינטרס החברתי בדבר קיומם של עיתונות חופשית וסיקור פתוח כבר נפסק (בג"ץ 5627/02 **סייף נ' לשכת העיתונות הממשלתית**, פ"ד נח(5) 70):

"אינטרס זה אינו של העיתונאים, של רשתות הטלוויזיה והרדיו, של העיתונאים או של סוכנויות הידיעות בלבד; זהו אינטרס ציבורי כללי, המשרת בין היתר - נוסף על ההגשמה העצמית של המבקשים להתבטא - גם את גילוי האמת, את ההליך הדמוקרטי ואת היציבות החברתית".

התקשורת, כך נקבע בספרות ובפסיקה, אינה עוד אחד מן המשתתפים הרבים בשיח הציבורי. היא נושאת בתפקיד בעל חשיבות קריטית, במידה רבה, היא **"שולטת על במת הדיבור, שהיא מהבמות הציבוריות החשובות ביותר במשטר הדמוקרטי... מי ששולט בבמה זו שולט על נכס שהוא חיוני למשטר הדמוקרטי"** (אהרון ברק, "המסורת של חופש הביטוי בישראל ובעיותיה", **משפטים** כז(2), 22). על רקע זה, בין היתר, ראה המחוקק חשיבות בהסדרתו של שוק התקשורת, ובפיקוח עליו.

יפים לענייננו הדברים שפסק בית המשפט העליון בבג"ץ 7200/02 די.בי.אס. **שירותי לוויין (1998) בע"מ** נ' **המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין**, פ"ד נט(6), 21 (להלן: "**עניין די.בי.אס.**"), כדלקמן:

"לאור חשיבותם החברתית הרבה של אמצעי התקשורת האלקטרוניים ועל רקע מאפייניהם הייחודיים, מקובל לחשוב שנדרשת רגולציה בתחום זה. מטרתו של הפיקוח השלטוני הינה להבטיח כי **מרב הדעות וההשקפות יבואו לידי ביטוי במסגרת אמצעי התקשורת ובכך להגן על 'שוק הרעיונות'**. כפי שציין בעניין זה השופט מ' חשין: 'שומה עליו, על משטר דמוקרטי, להקפיד ביתר על השימוש הנעשה באמצעי התקשורת, שלא יופר איזון הכרחי בשוק הרעיונות והביטוי הפומבי. כך באשר לחופש-הגישה ולזכות הגישה אל אמצעי השידור וכך באשר לגופם של השידורים'." [ההדגשות כאן, ובכל הציטוטים שלהלן, הוספו על-ידי הח"מ].

6. דברים אלה, שנכתבו עוד טרם כניסתנו ל"עידן הרשתות החברתיות" - על יתרונותיהן (כגון דמוקרטיזציה של השליטה במידע) וחסרונותיהן (כגון הפצת שקרים במכוון) - נכונים ביתר שאת כיום. דווקא בעולם שבו יש "חדשות" בכל מקום, יש חשיבות מוגברת כי כלי התקשורת הממוסדים, ההיסטוריים, **ובפרט אלה המחזיקים ברישיון מטעם המדינה** - יקפידו על אמות המידה הללו.

אכן, במדינת ישראל עדיין קיימת ההנחה לפיה כלי התקשורת, ובפרט אלה המחזיקים ברישיון מטעם המדינה, מוסרים לציבור מידע אמין ומאוזן, גם אם כשלעצמם הם מחזיקים בתפיסת עולם. הגם שלצערנו (נוכח מצבור של גורמים שאין זה המקום לעמוד עליהם), עובדה זו הולכת ומאבדת מתוקפה, הרי שעדיין מרבית הציבור תיחס משקל רב יותר לדבר מה ש"אמרו בטלוויזיה".

7. על רקע זה, הצורך "לסמן" את פרסומי ערוץ 14 כתעמולה, באמצעות הכרזה על המשיבים 1 - 2 כעל גופים פעילים בבחירות, הוא חיוני **אף יותר** מאשר במקרה בו מדובר בעמותה או גוף ציבורי אחר, אשר אין מיוחסת לו אובייקטיביות בהכרח (ראו והשוו: מב"כ 1/21 **הליכוד נ' דרכנו** (5.4.2019) אז נדונה בפעם הראשונה בקשת מפלגה (הליכוד, המשיבה 3 בענייננו) לקבוע כי עמותה (דרכנו) היא "גוף פעיל בבחירות" (להלן: "**עניין דרכנו הראשון**") - אליו נתייחס בהרחבה להלן).

8. ויודגש; **כלי תקשורת אינם מחויבים להיות אובייקטיביים במובן הפשטני של מונח זה**. יש במדינת ישראל כלי תקשורת המזוהים עם עמדות הימין, וטוב שכך. ישנה חשיבות שמגוון הדעות בציבוריות הישראלית ימצאו ביטוי - בפרשנות, בחיווי דעה, ב"מוזיקה" של הדיווחים - בכלי תקשורת שונים.

ואכן, הגם שעל-פני הדברים גם בשגרה אין ערוץ 14 פועל כגוף עיתונאי¹ - "ימני" או לא "ימני" - נניח זאת לעת עתה; במסגרת העתירה דנא **לא** נעסוק בפעילות השגרה של ערוץ 14 ומשמעויותיה, וכב' יו"ר הוועדה **אינו** נדרש להכרעה בשאלה האם ערוץ 14 הוא גוף עיתונאי, או גוף פוליטי **כשלעצמו**.

¹ ראו למשל את ההגדרה שניתנה על ידי מכון העיתונות האמריקנית למלאכת העיתונות: "Journalism is the activity of gathering, assessing, creating and presenting news and information. It is also the product of these activities". פניו, קשה יהיה לקבוע כי מדובר בגוף עיתונאי, כל שכן כזה העומד בתנאי הרישיון שקיבל בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, תשי"ן-1990.

9. יחד עם זאת, וכפי שיפורט להן, עניינו של ערוץ 14 במהלך תקופת בחירות הנו מובהק, ופשוט להכרעה, שכן הוא אינו מנוגד "רק" לעקרונות אתיקה, לתפקידה המסורתי של העיתונות, או לעקרונות ברמת הפשטה גבוהה יותר שהוא מחויב להם מכוח רישיון ומכוח הדין; בתקופת בחירות פעילותו של הערוץ עומדת בניגוד לדין שכן הוא מקיים "פעילות בחירות" לכל דבר ועניין.

10. נקדים מענה לטענה נוספת ונבהיר; גם ביחס לתקופת הבחירות, יפעל ערוץ 14 כפי שהוא מוצא לנכון (במסגרת הדין, כמובן), וימשיך לשדר שידורי תעמולה שמטרתם להשפיע על הציבור. יפעל גם המשיב 2 כפי שהוא מוצא לנכון (במסגרת הדין ותנאי הרישיון, כמובן) וימשיך לממן שידורי תעמולה מובהקים. העתירה דנא אינה עוסקת בניסיון להשפיע על תכני ערוץ 14 (וכל הצגה אחרת של הדברים היא סחריר, ותו לא). אולם, יפרסמו את אשר יפרסמו, וישדרו את אשר ישדרו - יתכבדו ויעשו כן בצורה גלויה, שקופה, ועל-מנת שגם (אותם בודדים) הצופים בערוץ 14, יידעו כי הם מקבלים מסרים תעמולתיים, באופן שיבטיח את עקרונות היסוד של דיני התעמולה והמימון: שוויון, שקיפות, טוהר הבחירות, וכן את היכולת לגבש עמדה פוליטית על בסיס מידע אמין.

11. על רקע זה, ביום 13.9.2022 שלחה העותרת מכתב פניה לערוץ 14 ובו דרישה כי תירשם כ"גוף פעיל בבחירות" אצל מבקר המדינה. ביום 15.9.2022 השיב ערוץ 14 במכתב תגובה ובו טען כי מדובר בניסיון "לרסן ביקורת" של כלי תקשורת. עוד נטען במכתב (לצד דרישות מוזרות שונות להשיב לערוץ 14 מענה לשאלות), כי ערוץ 14 אינו שונה מכלי תקשורת אחרים. לכך נשיב: לעותרת אין כל כוונה לרסן "ביקורת על השלטון". אף אם נניח לטובת ערוץ 14 שהוא מקיים גם "ביקורת על השלטון"; כאמור לעיל, עניינה של העתירה דנא הוא בתקופת בחירות, ובצורך לסמן שידורי תעמולה, בשם עקרונות היסוד של דיני הבחירות, עליהם אין צורך להכביר מילים. אשר לטענה בדבר "כלי תקשורת אחרים" - עמדת העותרת היא כי מדובר בטענה ריקה, ואין להשוות בין ערוץ 14 לכלי תקשורת אחרים. עובדה היא, כי במדינת ישראל כלי תקשורת "ימניים" רבים, וכלי תקשורת ביקורתיים רבים - והעותרת לא פנתה בעניינם. אולם, זאת אמרנו למעלה מהדרוש, שהרי בכל הכבוד, עניינם של גופי תקשורת אחרים אינו מושא העתירה. העותרת הגישה עתירה נגד ערוץ 14, והשאלה היא האם ערוץ 14 פועל בניגוד לדין. הא ותו לא. ככל שטענת ההגנה של ערוץ 14 היא "כך עושות כולן" - הרי שמעבר לעובדה שמדובר בטענה בלתי רלבנטית מבחינת הדין, יתכבד הערוץ ויוכיח טענתו. ואם מעוניינים המשיבים להגיש עתירות נגד גופים אחרים - יפעלו הם כחוכמתם הטובה. להשלמת התמונה יצוין, כי לאחר משלוח מכתב ההתראה קיוותה העותרת כי אולי ירסנו המשיבים את פעולתם, ותחסך הגשת העתירה, אולם הדבר לא קרה. ערוץ 14 המשיך בפרסומי תעמולה, כפי שיפורט להלן.

העתק מכתב הפניה מצ"ב כנספח ב'; העתק מכתב התשובה מצ"ב כנספח ג'.

12. המשיבה 3 (להלן: "הליכוד") צורף לעתירה דנא כמי שהוא מושא התעמולה של ערוץ 14, וכמי שבכירי ערוץ 14 מקיימים עמו קשרים ופועלים לקידומו. כפי שיפורט להלן, ח"כ נתניהו, העומד בראש הליכוד, קרא מספר פעמים לציבור לצפות בערוץ 14, עובדה אשר יש בה כשלעצמה לחזק את המסקנה שתפורט להלן (בפרק ד'). יחד עם זאת, לצרכי העתירה דנא, אין צורך להכריע בדבר מידת ההשפעה האקטיבית של הליכוד על ערוץ 14, או בדבר הזיקה בין ערוץ 14 ובין הליכוד, והלה צורף לעתירה כמי שעשוי להיפגע מכך שאמצעי התעמולה הפועל לטובתו יחויב בדיווח, בהתאם לחוק (לעניין זה ראו והשוו למקרה שונה: תב"כ 16/20 שחר בן מאיר נ' בנימין נתניהו שם נטען, לפני התיקון לחוק, בדבר זיקה בין העיתון ישראל היום לבין ראש הממשלה דאז, ח"כ נתניהו (להלן: "עניין ישראל היום")).

13. המשיבה 4 צורפה לעתירה כמי שבנסיבות העניין, ובשים לב לכך שמדובר בהוראות דין חדשות באופן יחסי, עשויה להיות מעוניינת להציג את עמדתה המשפטית.
14. נציג את המסגרת הנורמטיבית הדרושה להכרעה (בפרק ב'), לאחריה את הראיות המצביעות על כך שערוץ 14 מקיים פעילות בחירות (בפרק ג'), ולבסוף, כאמור, את המשמעות המשפטית הנובעת מן הראיות, לאור הוראות הדין (בפרק ד').

ב. המסגרת הנורמטיבית

15. בשנת 2017 הקים המחוקק ישות חדשה, אשר גם עליה חלות חובות מתחום דיני מימון המפלגות - "גוף פעיל בבחירות", ואשר הגדרתו בהתאם לסעיף 1 לחוק:
- "גוף פעיל בבחירות" - אדם או חבר בני אדם אשר נרשם כאמור בסעיף 10ג(א) לשם ביצוע פעילות בחירות;"
16. הדגש בתיקון לחוק הושם על **אופייה של הפעילות** שמבצע הגוף העומד לבחינה, וזו מוגדרת בהמשך סעיף 1 כאחת מן הפעולות הבאות:
- "פעילות בחירות" - אחת או יותר מהפעילויות המנויות להלן שבוצעה שלא בידי מפלגה או גוף הקשור לסיעה:
- (1) יצירת מאגר מידע ובו פרטים מזהים של בוחרים בבחירות לכנסת לצד מידע בדבר כוונות ההצבעה שלהם בבחירות, לשם ביצוע הפעילויות האמורות בפסקאות (2) עד (4) שלהלן, ושלא לשם מכירתו למפלגה;
- (2) הסעת בוחרים ביום הבחירות לכנסת, שלא לפי חוק ושלא בתמורה מלאה, לשם הבטחת הצבעתם בשל כוונות ההצבעה שלהם בבחירות;
- (3) פנייה ישירה בתקופת הבחירות לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות שמטרתה להשפיע עליהם להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת;
- (4) תעמולה באמצעות מודעות פרסום, שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת."
17. להלן נתמקד בפעילות בחירות בהתאם לס"ק 3 - 4, שכן אלה הן הרלבנטיות לעניינו של ערוץ 14, הן בכל הנוגע לשידורי הערוץ, והן בכל הנוגע לפרסומי ברשתות החברתיות. להשלמת התמונה מבחינת סעיפי החוק נציין, כי בהתאם לסעיף 10ג(א), תנאי סף להכרזה על "פעילות בחירות" הוא כי שוויה יעמוד על, לכל הפחות, 104,500 ש"ח (סוגיה אשר כפי שיפורט להלן אינה צפויה להיות במחלוקת במקרה דנא).
18. על תכליתו של התיקון לחוק עמד יו"ר ועדת הבחירות דאז, כב' השופט מלצר, במסגרת עניין **דרכנו הראשון**. אשר לתכלית התיקון לחוק מימון מפלגות פסק כב' השופט מלצר (בפסקה 8):

"תכליתו האובייקטיבית של תיקון 35 הינה לייצר **שקיפות לגבי 'פעילות בחירות' שהיא מאורגנת וממומנת**, מעל מדרגות שנקבעו בחוק המימון, ולהגביל את גובה התרומות שרשאי מארגן 'פעילות הבחירות' לקבל, וזאת לצורך שמירה על טוהר הבחירות ופיקוח על דרכי המימון והוצאות הבחירות, אגב הקפדה על שוויון בין רשימות המועמדים בבחירות - שהוא אחד מהעקרונות החוקתיים שבשיטת הבחירות בישראל".

19. לגופו של עניין, בעניין **דרכנו הראשון** פסק כב' השופט מלצר (בפסקה 11):

"מחומר הראיות שהוצג לי, ומהחקירות שנוהלו בפני, **עלה כי פעילותה של דרכנו נועדה להביא להחלפת ממשלה בישראל**, על ידי הקמה ותחזוק מאגר מידע.. פנייה לבוחרים, במישרין ובאמצעות מודעות פרסום (...), **והכל למטרת החלפת הממשלה הקיימת בבחירות**, שכן עמדתה של דרכנו היא שפעילות הממשלה, בהרכבה הנוכחי, או בהרכב קרוב, שעשוי להיווצר כתוצאה מהבחירות, היא 'לא דרכנו'."

20. במסגרת מב"כ 1/22 **דרכנו נ' הליכוד** (20.8.2019) (להלן: "**עניין דרכנו השני**")² ביאר כב' השופט מלצר יסודות נוספים להכרעתו כי דרכנו הינה גוף פעיל בבחירות. בעניין **דרכנו השני** פסק כב' השופט מלצר (בפסקה 45), כי בכל הנוגע לפעילות הבחירות הרלבנטית לענייננו (אף בעניין דרכנו השני מוקד הבחינה היה, כבענייננו, פעילות בחירות שהיא "תעמולה" או "פניה ישירה"):

"אין בהכרח צורך בבחינת כוונותיו המוצהרות של אותו גוף, ובהסברים אותם הוא מעניק למסרים המופצים מטעמו, אלא **יש לבדוק את האופן שבו מסרים אלה מתפרשים על-ידי הבוחר הסביר, שהוא נמען הפרסומים ואשר אלה מכוונים להשפיע עליו**."

במילים אחרות: הדגש בבחינת פעילות בחירות הוא **מזווית הראיה של הבוחר**, וכיצד הוא מבין את הפרסום המופנה כלפיו, ואף אם היתה, לכאורה, כוונת המפרסם אחרת. על רקע זה הוסיף כב' השופט מלצר (בפסקה 47):

"אין זה מן ההכרח כי הפרסום ינקוב בשמה (או בשמן) של רשימות המועמדים כלפיהן הוא מופנה, אלא **אף פרסומים בעלי רמת הפשטה מסוימת, המכוונים כלפי הרשימות המתמודדות ומסריהן העיקריים - יכול שיהיו תעמולת בחירות בהתאם להגדרת 'פעילות בחירות' שבחוק**."

21. נקדים ונאמר, כי עניין **דרכנו השני** התברר גם בבית המשפט העליון (בג"ץ 5527/19 **דרכנו נ' יו"ר ועדת הבחירות**) (3.9.2019) (להלן: "**בג"ץ דרכנו**"), ולמיטב ידיעת הח"מ מדובר במקרה היחיד שבו הגדרת "גוף פעיל בבחירות" נבחנה בבית המשפט העליון בצורה מקיפה.³ **בבג"ץ דרכנו** אימץ בית המשפט העליון את קביעת כב' השופט מלצר בשבתו כיו"ר ועדת הבחירות בנוגע לאופן בו יש לבחון את המסרים המופנים לציבור הבוחרים.

22. על רקע זה, כוונה **סובייקטיבית** (ככל שתיטען על-ידי ערוץ 14) שלא לעודד תמיכה או התנגדות למפלגה מסוימת **עדיין תהווה "פעילות בחירות"** אם הפרסומים עצמם מבחינה **אובייקטיבית**, מזווית הראיה של הבוחר הסביר, אכן מעודדים תמיכה במפלגה מסוימת או התנגדות לאחרת.

² עניין דרכנו הראשון נמסר בהנמקה תמציתית יחסית. פניית דרכנו ליו"ר ועדת הבחירות לקבלת מלוא הנימוקים (במועד שלאחר הבחירות לכנסת ה-21) נדחתה. לאחר הגשת בג"ץ 4897/19 **דרכנו נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית** (23.7.2019) הוסכם כי יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-22 (אשר נותר כב' השופט מלצר), ימסור את מלוא נימוקיו.

³ לאחר מכן, במסגרת דנג"ץ 6142/19 **דרכנו נ' יו"ר ועדת הבחירות** (מיום 3.12.2019) נדחתה בקשה לדיון נוסף.

23. ואכן, גם בעניין **דרכנו השני** פסק כב' השופט מלצר, כי בניגוד לעמדתה של דרכנו, לפיה מסריה אינם מזוהים עם רשימת מועמדים מסוימת, **"ברי כי הבוחר הסביר אמור להיות מושפע ממסרים אלה ולראות בהם הכוונה נגד רשימות מועמדים מסוימות"**.

24. שאלה משפטית נוספת שעלתה בעניין **דרכנו השני** ובבג"ץ **דרכנו** נוגעת לפרשנות התיבה "רשימת מועמדים מסוימת" ותחולתה: האם מדובר ברשימה **אחת** בלבד; או שמא אף ביותר מרשימה אחת, וכל עוד ניתן להגדיר ולהבחין רשימות אלה.

בעניין **דרכנו השני** פסק כב' השופט מלצר, כי הדיבור "רשימת מועמדים מסוימת" אינו "רשימת מועמדים מסוימת דווקא" אלא "רשימת מועמדים שהיא מוגדרת ובר זיהוי", ומכאן מסקנתו, כי **פעילות בחירות תוגדר ככזו שהבוחר הסביר מזהה עם מפלגה מוגדרת ומובחנת. על-כן תחסה תחת ההגדרה הסטטוטורית גם פעילות שניתן לזהות עם מספר מפלגות, ובלבד שאלה מוגדרות**. כב' השופט מלצר פסק כי "קריאה להצביע בעבור רשימות של מפלגות הקואליציה, או בעבור רשימות של מפלגות האופוזיציה, או נגדן... - יש בה להבנתי, כדי להשפיע על הבוחר להצביע, או שלא להצביע, בעבור כל רשימת מועמדים מסוימת" (בפסקה 47). על רקע זה פסק כב' השופט מלצר (בפסקה 62):

"אם פרסום תעמולה או פניה ישירה בתקופת הבחירות מופצים על ידי גוף כלשהו, באופן שבו הבוחר הסביר רואה את הפרסום ככזה המכוון בעד או כנגד רשימות מועמדים מוגדרות ובנות זיהוי מובחן - אזי יראו בפרסום זה משום 'פעילות בחירות', שבגינה על אותו גוף להירשם אצל כב' מבקר המדינה".

25. יצוין, כי זו גם היתה עמדת הליכוד, העותרת, בעניין דרכנו השני (ראו למשל: שם, בפסקה 33). נקדים ונאמר: המסה הראייתית בעניינו של ערוץ 14, ובשים לב לתוכן המסרים שהוא מפיץ עולה לאין שיעור על זו שעמדה על הפרק בעניינה של עמותת דרכנו.

העתק מעתירת הליכוד במב"כ 1/21 מצ"ב **כנספת ד'**.

26. עמדת דרכנו ועמדת היועץ המשפטי לממשלה בעניין **דרכנו השני** היתה כי את הדיבור "רשימת מועמדים מסוימת" יש לפרש בצמצום, כך שזה יתפרש כחל רק על רשימת מועמדים **אחת**. את עמדתו ייסד היועץ המשפטי לממשלה על פרשנות מילולית המלמדת, כי הגדרת המחוקק מוציאה תעמולה המכוונת כלפי מספר רשימות מועמדים מתחולת החוק, וכן לאור התכלית הסובייקטיבית של דבר החקיקה כפי שהיא משתקפת מכוונת חלק מחברי הכנסת שהשתתפו בדיונים (שם, בפסקה 21). כב' השופט מלצר **דחה**, כאמור, עמדה זו בפסקו:

"ראשית, על-אף שלשון החוק אכן סובלת את הגישה הפרשנית של המבקשת, הרי שעמדה זו אינה עולה באופן מובהק וחד-משמעי מלשונו... השימוש בלשון 'רשימת מועמדים מסוימת' יכול שיתפרש גם כרשימת מועמדים מוגדרת ובת-זיהוי. ודוק. ניתן למצוא בלשון מחוקק דיני התעמולה הוראות חוק אחרות, בהן הוא נקט בלשון יותר מפורשת, הנוגעת לאיסור תעמולה של רשימת מועמדים אחת..."

שנית, סבורני כי התכלית הסובייקטיבית המתבטאת מעמדת חברי הכנסת שצוטטו לעיל [על-ידי דרכנו - הח"מ] איננה חד-משמעית... עיון בפרוטוקולים

של ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת ואפילו בדבריו של חה"כ יואב קיש בדיוני הוועדה המשותפת, מלמד כי נוסח החוק הקיים נועד לאפשר תעמולת בחירות, הכוללת ביטויים הנעשים ברמת הפשטה גבוהה, אך אין בהם דיון לגופו של הצירוף: 'רשימת מועמדים מסוימת' לגבי ביטויים הנמצאים ברמת הפשטה נמוכה יותר, אשר מכוונים כלפי אירועים פוליטיים, אישים מסוימים, וסוגיות המצויות על סדר היום הציבורי, שיש בהם כדי לקשור אותם אירועים, אישים ופרשיות - לרשימות מועמדים מסוימות...

אשר לתכלית האובייקטיבית העולה מלשון הסעיף... נוכח הספק הפרשני שהוצג לעיל, סבורני כי החשש מפני איונו של סעיף 35 העולה מהפרשנות בה אוחזים היועמ"ש והמבקשת - מצדיק, בנסיבות העניין שלפניי, את הגבלתו החלקית מאוד של חופש הביטוי הפוליטי, ומתן פרשנות שתאפשר יישום אפקטיבי של הוראות החוק באמצעות מבחן יעיל וברור."

27. אם כן, בהתאם להחלטת כב' השופט מלצר בעניין **דרכנו השני**, משמעות הדיבור "רשימת מועמדים מסוימת" היא "רשימת מועמדים מוגדרת ובת-זיהוי", ועל-כן אם פניה ישירה בתקופת בחירות היא כזו שבוחר סביר רואה אותה ככזו המכוונת "בעד או כנגד רשימות מועמדים מוגדרות ובנות זיהוי מובחן - אזי יראו בפרסום זה משום 'פעילות בחירות'. מנגד, אם המסר הוא כללי ומעורפל, כך שהבוחר הסביר איננו יכול לזהות ככזה המכוון בעד או נגד רשימות מוגדרות, אזי אין מדובר בפעילות בחירות.

28. חשוב לעמוד על נקודה נוספת, העומדת בפני עצמה, ואליה התייחס כב' השופט מלצר בהחלטתו. ההגבלה המוטלת על "חופש הביטוי" בהכרזה על "גוף פעיל בבחירות" היא מצומצמת מאוד. ההכרזה **אינה** מונעת ממאן דהו להמשיך ולהפיץ את מסריו, אלא אך מבקשת להחיל עליו חובות הנוגעים לדיני התעמולה ומימון מפלגות, בבחינת: אם אתה נוהג כגוף פוליטי - טול על עצמך גם את המגבלות המוטלות על גופים פוליטיים. בהקשר דומה פסק כב' השופט ג'ובראן בעניין **ישראל היום** (בפסקה 36):

"אין כמעט דבר בין המגבלות שיוטלו על תוכן ידיעות חדשותיות במקרים המתאימים (ככל שהוכח כי מדובר ב'תעמולה בתחפושת') לבין חופש העיתונות וחופש הביטוי הפוליטי".

והדברים נכונים מכוח קל וחומר, שכן בענייננו **אין** מדובר בהגבלה על **תוכן**, אלא בהגברת השקיפות בדבר סיווג התוכן ואפיונו, ומבלי לפגוע בו.

29. מכל מקום, **בבג"ץ דרכנו** השיגה העותרת על החלטת יו"ר ועדת הבחירות, הן לגבי אפיון פעילותה, והן לגבי הקביעה המשפטית לפיה התיבה "רשימת מועמדים מסוימת" כוללת פעילות שניתן לזהות עם מספר מפלגות מסוימות מוגדרות. בפסק דינו במסגרת **בג"ץ דרכנו** אימץ בית המשפט העליון את פסיקת כב' השופט מלצר, בכל הנוגע לאופן בו יש לבחון את ההיגד "פעילות הבחירות", וקבע כי **יש לבחון פעילות זו מזווית הראיה של הבוחר הסביר, והאופן בו הוא מבין את הפרסומים.**

על רקע זה נפסק, כי ההכרעה במחלוקת בנוגע לביטוי "רשימת מועמדים מסוימת" אינה נדרשת:

"כך או אחרת, בין אם 'רשימת מועמדים מסוימת' פירושה רשימה אחת, בין אם פירושה מספר רשימות, מקובלת עלי קביעתו של יו"ר ועדת הבחירות, כי

את הפעילות העומדת לבחינה יש לבחון מבעד למשקפיו של 'הבוחר הסביר'. בחינה זו, אשר נעשית בהתאם למכלול נסיבות העניין (כאמור בפסקה 46 להחלטה), היא אמת המידה שעל-פיה יש להבחין בין פעילות שמהותה תמיכה או התנגדות עקרונית לרעיונות כלליים, החוצים רשימות ומפלגות, לבין תמיכה או התנגדות, מפורשת או משתמעת, ל'רשימת מועמדים מסוימת' (אחת או יותר). ישומו של מבחן זה אינו בהכרח פשוט. מחד גיסא, הוא מאפשר ללכוד ברשתו של החוק את כל אותם מצבים שבהם יבקש מאן דהוא להתחכם, ולקדם תעמולת בחירות המכוונת בעד או נגד 'רשימת מועמדים מסוימת' (אחת או יותר), באצטלה של רעיון, עקרון או מסר ברמת הפשטה גבוהה. מאידך גיסא, בשים לב לכך שניתן 'לתרגם' לכאורה כל רעיון או תפיסת עולם ל'רשימת מועמדים מסוימת', יש להיזהר מפני החלה רחבה מדי של החוק...

על רקע הדברים הללו, דומני כי אין אנו צריכים להכריע במחלוקת הפרשנית שנתגלעה בענייננו, באשר לפרשנות הדיבור 'רשימת מועמדים מסוימת'. בנסיבות דנן, גם אם היתה מתקבלת הפרשנות המוצעת על-ידי דרכנו ועל-ידי היועץ המשפטי לממשלה, עדיין לא היה בכך כדי להצדיק את קבלת את העתירה. בהחלטתו קבע יו"ר ועדת הבחירות, כי 'הראיה העיקרית למסקנה שאליה הגעתי [לפיה פעילותה של דרכנו עולה כדי 'פעילות בחירות' – נ' ס'] היא הצהרתה של [דרכנו], כי בדעתה לפעול כנגד מגמות הקיימות בספירה הציבורית והפוליטית בישראל, הכוללות: 'העמדת תנאים מוקדמים, כפי שפורסם, במסגרת משא ומתן קואליציוני, לפיהם חתימה על הסכם קואליציוני תותנה ותהיה כפופה מראש ובצורה בלתי חוזרת להתחייבות לתמוך בחוק שיש אפשרות לראותו ולפרשו כמיועד למטרה פרסונלית, ו/או רטרואקטיבית, כך שכל ייעודו וסיבת חקיקתו היא לסייע לאדם אחד או להטיב רק עמו' (פסקה 70 להחלטה). כפי שציין יו"ר ועדת הבחירות, על אף שהמבקשת מנסה לשוות לפעילותה במישור זה נופך עקרוני, שאיננו מזוהה עם גורם מסוים או רשימת מועמדים מסוימת, זהו אינו מצב הדברים: 'אף מבלי לקרוא לילד בשמו', ולציין באילו יוזמות מדובר, מובן לכל מי שמעורה מעט בשיח הפוליטי בישראל - כי לא במסר א-פוליטי ועל מפלגתי מדובר'."

30. לימים, במסגרת מב"כ 3/23 הליכוד נ' דרכנו פסק כב' השופט הנדל, כי "בבית המשפט העליון לא הוכרעה השאלה האם אותה מסוימות שבה דיבר המחוקק היא צרה ודווקנית, או שמא יש לראותה באור רחב יותר", ובמסגרת הבקשה לדיון נוסף (דנג"ץ 6142/19) פסקה כב' הנשיאה חיות, כי:

"פרשנות הראויה לביטוי 'רשימת מועמדים מסוימת', ככל שתעלה בפני בית המשפט בעתיד, תוכרע על ידו בבוא זמנה ולעת הזו נותרת סוגיה זו בצריך עיון."

31. אם כן, בכל הנוגע לפרשנות התיבה "רשימת מועמדים מסוימת", החלטת כב' השופט מלצר בשבתו כיו"ר ועדת הבחירות היא ההחלטה השיפוטית היחידה שיש בה קביעה לגופו של עניין, ואילו בבית המשפט העליון נותרה השאלה בצריך עיון.

בכל הכבוד, עמדת העותרת היא כי אימוץ פרשנות היועץ המשפטי לממשלה, בשים לב לתכלית החקיקה, כמו גם למבנה המערכת הפוליטית בישראל מקדמת דנא, עלול להוביל לאיון מוחלט של התיקון לחוק. פרשנות לפיה התיקון לחוק ביקש להחריג אך ורק מקרים ייחודיים של תמיכה במפלגה אחת ויחידה אינה סבירה, בשים לב לעובדה כי בישראל קיימות תמיד מפלגות שיש ביניהן קרבה רעיונית או אחרת; ובשים לב לכך שתמיד ניתן לאפיין את התעמולה ככזו הרלבנטית ביותר ממפלגה אחת. יתר על כן, בשים לב לשיטת המשטר הישראלית, **כאשר יש מספר מפלגות התומכות במועמד אחד לראשות הממשלה - הרי שממילא, יש לראות בכך תמיכה במפלגה "מסוימת"**, ואף אם תמיכה זו היא "בעקיפין" באמצעות מספר מפלגות. התעלמות מממד יסודי זה בשיטת הבחירות הישראלית היא החסרת העיקר מן הספר. הדברים נכונים במיוחד בשים לב למציאות הנוכחית במערכת הפוליטית, ולסוגייה הנוכחית במרכזן מזה זמן, כאשר המפלגות נחלקות לאלה התומכות תמיכה בלתי מסויגת בח"כ נתניהו לראשות הממשלה מחד; ואלה המתנגדות לכך שראש ממשלה העומד לדין באישומי שוחד, מרמה והפרת אמונים יכהן בתפקיד (ובפרט לאור, אליבא דידן, התנהלותו בשל אישומים אלה).

32. אולם, כפי שיפורט להלן, מחלוקת משפטית זו אינה רלבנטית לענייננו. גם מפסק דינו של בית המשפט העליון בבג"ץ **דרכנו**, כל שכן מהחלטת כב' השופט מלצר בעניין **דרכנו השני** עולה כי יש להבחין בין פעילות המבטאת תמיכה בעקרונות **כלליים**, ברמת הפשטה גבוהה, ובין פעילות המבטאת תמיכה ברשימות מועמדים. יש להבחין בין מקרים בהם באצטלה של רעיון או מסר יבקש גוף לסייע לרשימת מועמדים אחת, או יותר. לצורך זה יש לבחון את רמת ההפשטה של הפרסומים או הקריאות של הגוף העומד לבחינה משפטית.

ואכן, מבחינת הבוחר הסביר, בנסיבות הפוליטיות הקיימות במדינת ישראל, פרסומי ערוץ 14 לא יכולים להיות מובנים, אלא כתמיכה בליכוד ובח"כ נתניהו.

ג. התשתית הראייתית - דוגמאות לפעילות הבחירות של ערוץ 14

33. בעניין **דרכנו השני** פסק כב' השופט מלצר:

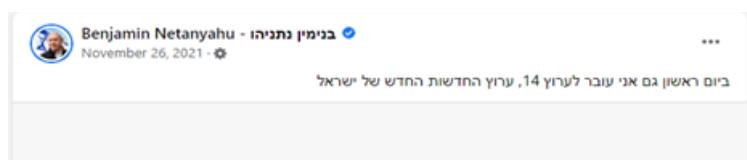
"שאלת המסה הראייתית הקריטית שבגינה ניתן לקבוע כי פעילותו של גוף עולה כדי 'פעילות בחירות', כמשמעה בחלופות (3) ו-(4) לעיל, **איננה נתונה למבחן כמותי, אלא איכותי**. כך למשל סבורני כי במקרים מסוימים, די אם הונחה בפני יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית ראייה יחידה, שממנה עולה באופן ברור כי יש לסווג את פעילות הגורם כ'פעילות בחירות' - כדי שיהיה בכך די-על-מנת לקבוע כי אותו גורם, על מכלול פעילותו הציבורית, יירשם כגוף פעיל בבחירות... **בהתאם לכך, ניתן להידרש אף למעשים ולפעולות קודמות שנעשו על פני מרחב הזמן על-ידי הגורם שלגביו נטען כי הוא בגדר 'גוף פעיל בבחירות' - ובלבד שראיות אלה מקיימות קשר ענייני הדוק עם פעולותיו של אותו גורם בהווה**."

להלן נציג "מסה ראייתית" קריטית, העונה על מבחן איכותי, ואף על מבחן כמותי, מתקופת הבחירות הנוכחית, המספיקה לקביעה, כי ערוץ 14 מקיים "פעילות בחירות".

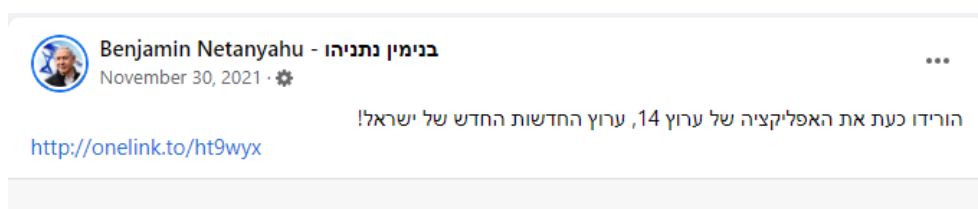
34. מסקנה זו מתחזקת בשים לב לפעולות הקודמות לתקופת הבחירות, אשר הן פעולות שיש להן "קשר ענייני הדוק" עם פעילות הבחירות הנוכחית. בשל העובדה כי חלק ניכר מהראיות הן קטעי וידאו, לשם הנוחות - מצורפים קישורים לצפייה בהם (עם הפניות מדויקות).
35. גלגולו הנוכחי של ערוץ 14 החל בשנת 2018. בזמן כהונת ממשלת נתניהו תוקן חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, תש"ן-1990, כך שהוא יאפשר להעניק רישיון "ערוץ זעיר ייעודי". החל מאותה תקופה ערוץ 14 משדר חדשות.
36. אולם, למעשה **עוד לפני** שהיה לערוץ 14 היתר לשדר חדשות, הוא פעל בניגוד לחוק, ושידר חדשות, כאשר אלה היו מכוונות לתמוך בליכוד.
- כך, ביוני 2015 הוטל קנס על ערוץ 14 (בשמו אז, ערוץ 20) **לאחר ששידר עצרת בחירות של הליכוד**.
- בהמשך, בחודש יולי 2017, נקנס הערוץ בשל **שידור ראיון עם לא אחר מאשר ראש הממשלה לשעבר, ח"כ נתניהו**.
- העתק כתבה (מיום 4.9.2019) ובה סקירה של פעילות הערוץ והקנסות, מצ"ב **בנספח ה'**.
37. כאמור, זמן קצר לאחר מכן תוקן החוק, ערוץ 14 עבר להיות מפוקח על-ידי הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו והחל רשמית בשידורי חדשות.
- על רקע זה, לא היתה כל הפתעה שביום 2.9.2019 כתב ערוץ 13, ספי עובדיה, פרסם הקלטות שבהן תועד ראש הממשלה דאז, ח"כ נתניהו (לכאורה, בניגוד להנחית היועץ המשפטי לממשלה שלא לעסוק בענייני תקשורת) הבהיר לשר התקשורת דאז, איוב קרא **"איך מצילים את החדשות"** [של ערוץ 20].
- לעניין זה ראו: <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001299252> ;
- עוד ראו את הקטע הרלבנטי כולו: <https://www.youtube.com/watch?v=BIaApKfomcU>.
38. לימים, כאשר קיבל ערוץ 14 את הזכות לשדר באפיק 14, הוא ערך משדר פתיחה חגיגי (ביום 28.11.2021) עם - תיראו מופתעים - ראש האופוזיציה, ח"כ נתניהו, אשר בפתח דבריו הבהיר: "אתם מביאים אור, מול החושך של ערוצי התעמולה" והמשיך בקריאה לציבור "לעבור לערוץ 14".
- לעניין זה ראו (החל מדקה 46: 0): <https://www.youtube.com/watch?v=ATeVBC7GpRY> ;
39. לא היתה זו "פליטת פה". ח"כ נתניהו פעל בצורה אינטנסיבית בקריאות שונות לציבור לצפות בערוץ 14, **עובדה שיש בה כשלעצמה ללמד על כי מזווית הראיה שלו - ערוץ 14 תומך בו**.
- בהשקת הערוץ (לאחר המעבר מאפיק 20 לאפיק 14) צייך ח"כ נתניהו ברשת הטוויטר :

ח"כ נתניהו לא הזניח את רשת הפייסבוק :

ולכשהושק יישומון מספר ימים לאחר מכן, הקפיד ח"כ נתניהו ליחצ"ן גם אותו :

זר לו היה נוחת בישראל באותה עת היה מניח, כי ח"כ נתניהו הצטרף לצוות הדיגיטל של הערוץ. אולם, ברור כי אין מדובר במחווה נטולת הקשר. לח"כ נתניהו היה ברור היטב מדוע כדאי לו לעודד צפייה בערוץ 14, שכן זה שימש, ומשמש, מכונת תעמולה עתירת תקציב, המקדמת אותו ואת הליכוד מבלי שהליכוד והוא נדרשים להוציא שקל מכיסם.

40. ואכן, בשורה ארוכה של פרסומים, מעת שהחלה "תקופת הבחירות" פנה ערוץ 14 לצופי בפניות ישירות וברורות, שנועדו לעודד תמיכה בליכוד ובח"כ נתניהו, ולמצער לא יכולות להיות מובנות אחרת.

41. ביום 13.9.2022 פרסם בעמוד הטוויטר של ערוץ 14 - **ללא כל תוספת או פרשנות** - סרטון תעמולה שפורסם על ידי ח"כ נתניהו, בערב היום הקודם :

42. עיון בעמוד הטוויטר של ערוץ 14 מלמד כי אין עוד מפלגה הזוכה לקידום כה ישיר ובוטה - חניס אין כסף - של סרטוני תעמולה שלה.

43. ביום 12.9.2022 ניצל הערוץ זמן שידור במסגרת מהדורת ה"חדשות" בכדי להשיב לטענות המופנות כלפי ח"כ נתניהו במסגרת מערכת הבחירות (במאמר מוסגר, התייחסות קונקרטיט - לא ימצא הצופה; למעט האשמת העותרת, וכל מי שמתנגד לכהונת ח"כ נתניהו, כמי שיוצר "שיסוי").

מכל מקום, תמצית ה"כתבה" פורסמה גם בעמוד הטוויטר של הערוץ באותו יום:
[https://twitter.com/Now14Israel/status/1569382502749323265?s=20&t=1iSieu3NFwpVcr98\(kaXF9g](https://twitter.com/Now14Israel/status/1569382502749323265?s=20&t=1iSieu3NFwpVcr98(kaXF9g)

44. ביום 28.8.2022 פורסם "אייטס" בערוץ 14 הנוגע לשיפוצים ש"אולי נערכים" (ולמעשה, לא נערכים, אולם לא היתה בעובדה זו למנוע שידור של אותו "אייטס") בביתו הפרטי של ראש הממשלה לפיד.

השידור נחתם בהצהרה של אחד המשתתפים: "נעקוב, נראה איך אנחנו יכולים להמשיך עם הנושא הזה ולקבל תשובות על הדברים האחרים ששאלנו... אחר כך נצטרך לפרק את זה, בתקווה שזה לא יהיה ראש ממשלה קבוע אלא שבזמניות הוא יסיים את התפקיד..." (בדקה 19: 50):

<https://www.youtube.com/watch?v=eUvmNypz19w>

שוב, קריאה ישירה המכוונת לכך שראש הממשלה לפיד לא ימשיך בתפקיד ואחרי הבחירות ימונה לתפקיד ח"כ נתניהו.

45. במאמר מוסגר נציין, כי ערוץ 14 מקפיד לקרוא לראש הממשלה "ראש ממשלת המעבר" בדיוק כפי שמקפידה המשיבה 3 בכתבי בי-דין שהיא מגישה. קשה להחליט אם הדבקות בדף המסרים של הליכוד יותר מגוחכת, או יותר עצובה, כך או כך: כל מי שיעמיק בנבכי הערוץ יגלה כי אין פער בין התעמולה של זה ובין התעמולה של זה. אותם מסרים בדיוק.

46. כאמור בפתח הדברים, כתבי הערוץ אינם מכחישים את העובדה כי מדובר ב"ערוץ תעמולה". כך, במסגרת התכנית "הפטריזטים" (ביום 13.9.2022; החל מדקה 30:15) לאחר שמר מגל נשא נאום שכל כולו השמצות של ראש הממשלה לפיד, טען נגדו חבר פאנל כי מדובר בתעמולה. או אז הצהיר מר מגל: **"אם אתה לא נוח לך בתעמולה, אתה לא חייב להיות בערוץ של תעמולה"**.

כמו שעון מקולקל, גם מר מגל מדייק לעתים: מדובר בערוץ תעמולה. לעניין זה ראו:

https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%d7%94%d7%a4%d7%98%d7%a8%d7%99%d7%95%d7%98%d7%99%d7%9d

47. הקשרים בין ערוץ 14 לבין הליכוד מובהקים. כך, באייטס ששודר בתכנית הפטריזטים של מר מגל הוא מתח ביקורת על חברת הכנסת לשעבר לימור לבנת, משום שהעזה:

"טוב, אתמול הייתה הפגנה של פמיניסטיות בכיכר הבימה ולימור לבנת עלתה על הבמה והתחילה ללכלך על טלי גוטליב שלנו שנבחרה לרשימת הליכוד על תקן האישה החדשה, והיא אמרה שהיא לא מייצגת נשים, ומי היא, ואנחנו רוצים נשים שמייצגות נשים ולא כאלה שלא מייצגות נשים ומיהי טלי וכל מיני כאלה. ואז עבר שם במקרה בוריס אפילצ'וק שגם הוא מהרשימה של הליכוד והוא התחיל פשוט, כמו ששמעתם, להפריע לה וזה האירוע. ואני חושב שבכלל, באופן כללי אפשר ללמוד מלימור לבנת איך אתה עובר מימין לשמאל."

אם אם נניח בצד את העובדה שהקטע היחיד מן ההפגנה ששודר היה הצעקות שצעקו על ח"כ לשעבר לבנת; לפנינו מגיש בכיר בערוץ 14 קורא למועמדת מטעם הליכוד "שלנו" בבחינת הליכוד הוא אנחנו:

<https://twitter.com/bodkim2022/status/1562523777023770625?t=ppH4dqnjRiBLLaZordC2t.Q&s=08>

48. ואם תאמר כי עו"ד גוטליב היא "שלנו" נוכח הופעותיה בערוץ 14 לפני בחירתה ברשימת הליכוד - הרי שהזיקה ההדוקה בין הופעות בערוץ לבין הליכוד מהווה, כשלעצמה, אינדיקציה כבדת משקל להיות הערוץ מי שפועל לקידום הליכוד, שכן המעברים בין ערוץ 14 ובין הליכוד הם מעשה שגרה.

49. משתתפת קבועה בערוץ, גב' טל גלבוש אשר הופיעה בתכניות הערוץ באופן קבוע פרשה, על-מנת לעבוד בקמפיין הליכוד. כפי שאמרו לה משתתפי הפאנל (ביום 18.8.2022), אם כך "למה את עוזבת לא הבנו", וההקשר ברור: **מדוע לעזוב את ערוץ התעמולה המרכזי של קמפיין הליכוד? תעמולה היא תעמולה**.

לצפייה בקטע ממנו עולה שאין איש בפאנל התכנית שמופתע ממעבר היישר משידור בערוץ 14 אל עבודה בקמפיין הליכוד: <https://www.ice.co.il/media/news/article/880126>

אך הקשרים בין הערוץ לבין הליכוד אינם חד כיווניים. כאשר גב' גלבוש עצמה "צייצה" ברשת הטוויטר ציוץ נגד ח"כ מסייעת יש עתיד (ח"כ יוראי להב-הרצנו) הציוץ שלה זכה ל"אייטס" בערוץ 14 הנושא את הכותרת "אתה יצור דוחה, באמת":

<https://www.now14.co.il/%D7%94%D7%A1%D7%AA%D7%94-%D7%91%D7%9C%D7%99->

[%D7%A1%D7%95%D7%A3-%D7%90%D7%A9%D7%AA-%D7%94%D7%AA%D7%A7%D7%A9%D7%95%D7%A8%D7%AA-%D7%91%D7%9E%D7%AA%D7%A7%D7%A4%D7%94-%D7%A0%D7%92%D7%93-%D7%97%D7%9B](#).

50. משתתף קבוע אחר בתכניות הערוץ, עו"ד יוסי פוקס שורין על-ידי ח"כ נתניהו להתמודד ברשימת הליכוד לבחירות לכנסת ה-25.

להשלמת התמונה נציין, כי עו"ד פוקס שימש "פרשן לענייני משפט" של ערוץ 14. סקירה מהירה מגלה, כי רק ביום 5.9.2022 הוא מסר פרשנות משפטית על עדותה של גב' הדס קליין בתיק הפלילי המתנהל נגד ח"כ נתניהו בבית המשפט המחוזי בירושלים (ביום 5.9.2022 במסגרת התכנית אולפן פתוח, החל מהדקה 18:45) לפיה אחרי ארבעה ימי חקירה נגדית בלבד התברר כי רק כמות קטנה ביותר מהשמפניות והסיגרים הגיעו לח"כ נתניהו; והתיק צפוי להפוך "לפארכה גדולה יותר מתיק 4,000". עו"ד פוקס לא הסביר על מה הוא משתית את פרשנותו, אולם, כאמור, עו"ד פוקס שורין ברשימת הליכוד זמן קצר לאחר מכן.

אותה תכנית המשיכה בראיון עם ח"כ מאי גולן מהליכוד תחת הכותרת "השמאל לא רוצה כאן מדינה יהודית, לכן הבחירות קריטיות", ובדקה 56:40 קרא המנחה מר בועז גולן, יחד עם המראיין שלו להגיע לקלפי, "בואו לפחות לקלפי.. פתק אחד, אם אנחנו לא מנצחים בבחירות - לא מגיעה לנו מדינה".

51. הפרשן הבכיר של הערוץ, מר יעקב ברדוגו, נטל חלק במו"מ פוליטי עם ח"כ נתניהו, ח"כ סמוטריץ' וח"כ בן גביר על-מנת לקדם איחוד בין מפלגת הציונות הדתית למפלגת עוצמה יהודית. כך, לצד היותו אחד מהאנשים המהווים את ה"פנים" של ערוץ 14, מר ברדוגו נטל חלק במאמצים של ח"כ נתניהו לאחד בין המפלגות, באופן המטשטש לחלוטין את הפער בין תפקידו כמגיש תכנית בערוץ ובין תפקידו בשירות מפלגת הליכוד:

<https://www.makorrishon.co.il/opinion/521075>.

52. הזיקה בין הליכוד לבין הערוץ כה הדוקה; עד כי מתחקיר שמסקנותיו לא הוכחו, נלמד כי ערוץ 14 הציע למועמדים מהליכוד כתבות מחמיאות בתמורה לתשלום. כאמור, ערוץ 14 לא הכחיש את הידיעה ולמעשה אישר אותה בכך שטען שהכתבות - כעת כבר ניתן לקרוא להן תעמולה - אמורות היו להתפרסם "רק" ביישומון ובאתר ולא בשידורי הטלוויזיה של הערוץ:

<https://www.haaretz.co.il/gallery/media/2022-08-04/ty-article/00000182-676b-d7d3-abfe-f7ebc9090000>

53. בשלב זה איש לא יתפלא גם, כי אחד מהכתבים הבכירים בערוץ, מר מגל, פתח וניהל קמפיין מימון המונים לטובת גיוס כסף למימון הגנתו המשפטית של ח"כ נתניהו, תחת הכותרת "נתניהו, לעולם לא תצעד לבד":

https://twitter.com/YinonMagal/status/1482666136181293058?s=20&t=tJbzPvI_w0C5TdJDtDDoIA;

וכן ראו דיווח בקישור הבא :

<https://www.srugim.co.il/637816-%D7%99%D7%A0%D7%95%D7%9F-%D7%9E%D7%92%D7%9C-%D7%96%D7%94-%D7%9E%D7%94-%D7%A9%D7%A0%D7%A2%D7%A9%D7%94-%D7%A2%D7%9D-%D7%94%D7%9B%D7%A1%D7%A3-%D7%90%D7%9D-%D7%A0%D7%AA%D7%A0%D7%99%D7%94%D7%95-%D7%9C>

54. כאמור, אין זה מפתיע. כתבי הערוץ מפיצים מסרים עקביים, שאין דרך להבינם אלא כתמיכה בח"כ נתניהו ובליכוד. כך למשל, מר שי גולדן (בתוכנית הבוקר מיום 16.6.2022) קרא :

"נחמה אחת יש לי להציע לך מר לפיד. בקרוב תשב באופוזיציה, ואז תראה את התקשורת כולה חוזרת להיות רוטוליר נשכני כלפי הקואליציה... וגם אתה תתרגל לשבת באופוזיציה. זה מקומך הטבעי, הנכון, הבריא וההגיוני, באופוזיציה, מר לפיד. זה הסדר הנכון של הדברים ואנחנו מקבלים אותו בהבנה ובאהבה. השלטון למחנה אחד, והתקשורת כולה למחנה השני.

לצפייה (החל מדקה 22: 1) <https://www.facebook.com/watch/?v=1018975852087144>

55. בתכנית נוספת (ביום 4.8.2022) נשא מר גולדן מונולוג שלם נגד השרה איילת שקד. וזאת יובהר, במבט צופה פני "טענות הגנה"; מבחינת ערוץ 14 וכתביו, אין בישראל "ימין" שאינו תומך בח"כ נתניהו. אם וככל שיש אדם המחזיק בעמדות ימניות אולם אינו תומך בח"כ נתניהו - הוא פסול וכל האמצעים כשרים להפיץ תעמולה נגדו. כך, אגב (עוד) מתקפה כלפי השרה שקד טען מר גולדן כי הממשלה הנוכחית "הוקמה כולה על יסודות שקר פוליטי מטורף ממש, ששיקרתם את ומר בנט לציבור שלכם... הייתה זו ממשלה שהייתה עסוקה בשיסוי והסתה מתודית ומתמשכת כנגד חצי מהציבור וממשלה שהדבק שאיחד אותה היה דבק השנאה". **אולם בכך לא הסתיים הנאום, מר גולדן המשיך וקרא: "אז לא, ממשלה כזו לא תקום עוד בישראל."** ודומה כי אין צורך להרחיב על היות הפניה לצופים תעמולה מובהקת. לעניין זה ראו (החל מדקה 20: 02):

[https://www.facebook.com/watch/?ref=search&v=471185914380765&external_log_id=e2d188c4-4043-4a57-a3b2-\(230e9aa4da2e&q=%D7%A9%D7%99%20%D7%92%D7%95%D7%9C%D7%93%D7%9F](https://www.facebook.com/watch/?ref=search&v=471185914380765&external_log_id=e2d188c4-4043-4a57-a3b2-(230e9aa4da2e&q=%D7%A9%D7%99%20%D7%92%D7%95%D7%9C%D7%93%D7%9F)

56. אגב השרה שקד; ככל הנראה מטעמים הנוגעים לקהל היעד של מצביעה, היא מהווה מטרה חוזרת של ערוץ 14. לפי פרסום באתר וואלה ברנז'ה (המתמקד בחדשות על המתרחש בכלי התקשורת בישראל), במסגרת ראיון שנערך עם רעייתו של מועמד **נוסף** ברשימת הליכוד, עו"ד משה סעדה - ניתנה הוראה מגבוה "למסגר" את הראיון ככזה המצביע על כך שהשרה שקד "ידעה" על הטענות של עו"ד סעדה נגד הפרקליטות.⁴ בהקשר זה ציטט הכתב (דוד ורטהיים) מתוך קלטת שבה אותו כתב אומר:

"ברור לך גם שזה מבחינתם הנקודה של הכתבה...", אומר הגורם. 'הדף מסרים שקיבלתי היה 'תשמע, הכתבה לא חשובה. מה שחשוב זה שאיילת שקד ידעה'.

⁴ לגבי הטענות עצמן - אין זה המקום להרחיב לגביהן, הגם שלעתים נדמה כי עסקינן במחוזות הפנטזיה והדימיון.

הוא הצליח להוציא את זה ממנה, הוא (יעקב ברדוגו, המראיין ד.ו.) עשה את זה חכם... אין לי כוח באמת... ערוץ פח אשפה, ברגע שיש לי הזדמנות אני בורח מפה גם ככה, באמת שאלף פעם על הזין שלי, אין לי כח".

הדברים מגוחכים במיוחד לאור העובדה שכפי שדווח, ערוץ 14 פרסם כותרת לפיה "שקד ידעה" - אולם עו"ד סעדה עצמו הבהיר זמן קצר לאחר מכן, כי מדובר בדיווח כוזב.

להשלמת התמונה, זמן קצר לאחר מכן סיפר כתב הערוץ, מר קובי בורנשטיין, כי הוא פוטר על-ידי הנהלת הערוץ, וזאת לאחר ראיון שאמור היה לקיים עם השרה שקד. הנהלת הערוץ טענה כי הפיטורים היו "על רקע חילוקי דעות מקצועיים". אילו חילוקי דעות מקצועיים יש בין כתב פוליטי המבקש לראיין שרה בממשלה, והנהלה של ערוץ? ! מי מפטר כתב פוליטי בעיצומה של מערכת בחירות? ! רק מי שממילא לא נדרש לחדשות ולדיווחים אובייקטיביים.

<https://www.ice.co.il/tv/news/article/878864>

57. ביום 25.8.2022 חבר פאנל התוכנית "הפטריזטים", יקי אדמקר, הבהיר כי "טוב" יהיה אם השרה מיכאלי "תסתכן" ואולי לא תעבור את אחוז החסימה:

https://twitter.com/iloveisrael/status/1562889675756687362?t=6Kb3d1PEYQkn_vQU9Lchw&s=08

58. חלק ניכר ממאמצי הערוץ מוקדש לניסיון להכפיש ולפגוע בראש הממשלה לפיד, העומד בראשות העותרת. על רקע זה, בתכנית "הפטריזטים" משודרת **בכל ערב** פינה בשם "הלפיד הלילי", המוקדשת לניסיון לפגוע בראש הממשלה לפיד, בשמו הטוב, במעמדו.

גם כאן, נקדים מענה לטענה; ביקורת על פוליטיקאים בכירים - היא רצויה, היא חשובה, ואין בה כשלעצמה כל פסול. החשוב לענייננו הוא המסה הראייתית המלמדת על הבחירה המודעת של הערוץ ופרנסיו לשרת את הליכוד ואת העומד בראשו. פינה קבועה, שלא יכולה להתפרש אלא ככזו שנועדה לגרום לציבור הצופים שלא לתמוך בעותרת ובראש הממשלה לפיד - היא עוד רכיב בערוץ התעמולה, ובפרט שלצדה יש תמיכה נמשכת בח"כ נתניהו לאותו התפקיד.

כך, לדוגמא, ביום 13.9.2022 (החל מדקה 00:01:01) התייחס מר מגל לנאום של לפיד "לא יכול להיות שראש ממשלה, יוצאים ארכיונים שלו כל יום מדבר הבלים והעולם שותק". לכך הוסיף חבר הפאנל, יקי אדמקר, "אני לא יודע מי הם ה-23 מנדטים שלפיד מצליח לקבל...".
https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%d7%94%d7%a4%d7%98%d7%a8%d7%99%d7%95%d7%98%d7%99%d7%9d

ביום 12.9.2022 (החל מדקה 05:40:01), טען כתב אחר של הערוץ "אין לך מצב שאתה לא תמצא משהו שהוא סותר את עצמו, אומר דבר שטות ודבר הבל, אתה יודע, וזה מדהים היכולת שלו..."

https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%d7%94%d7%a4%d7%98%d7%a8%d7%99%d7%95%d7%98%d7%99%d7%9d

ביום 11.9.2022 (בדקה 06:00) שודר סינק בודד מנאום של ראש הממשלה לפיד, תוך שההתייחסות היחידה לאמור בו - כמו מדובר היה בבדיחות ממסיבת סיום כהן ד' - היתה חיקוי של מר מגל ואחרים את הדיבור של ראש הממשלה לפיד :

https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%d7%94%d7%a4%d7%98%d7%a8%d7%99%d7%95%d7%98%d7%99%d7%9d

כך, יום יום, בשעה קבועה, מקדיש ערוץ טלוויזיה המשדר מכוח רישיון של מדינת ישראל, פינה שלמה שכל מהותה ניסיון להכפיש את ראש הממשלה לפיד. הניסיון להתהדר ב"ביקורת על השלטון" מגוחך בשים לב לתכנים.

59. בעניין אחר, ביום 24.7.2022 נשאל הפרשן הפוליטי מר יעקב ברדוגו (שהשתתף, כאמור, במו"מ קואליציוני מטעם הליכוד) האם "אתה יכול לומר כרגע, בצורה ודאית, שאם גוש הימין לא משיג את ה-60, **בוודאות** תקום ממשלה ברשות לפיד עם המשותפת ומנסור עבאס?" מר ברדוגו השיב ללא היסוס - **"ב-100%, וגדעון סער ובני גנץ ... אתה עכשיו נמצא בסיטואציה שבו יאיר לפיד, וגדעון סער ובני גנץ משקרים במצח נחושה..."**. על מה מבסס ה"פרשן" את קביעתו הוודאית? אין לו יומרה להציג תשתית לכך. **אולם, מדובר - אחד לאחד - בקמפיין התעמולה של מפלגת הליכוד :**

<https://www.now14.co.il/%d7%91%d7%a8%d7%93%d7%95%d7%92%d7%95-%d7%9e%d7%a1%d7%91%d7%99%d7%a8-%d7%9e%d7%94-%d7%99%d7%a7%d7%a8%d7%94-%d7%90%d7%9d-%d7%92%d7%95%d7%a9-%d7%94%d7%99%d7%9e%d7%99%d7%9f-%d7%9c%d7%90-%d7%99%d7%a9>

60. הדברים שמפרסם מר ברדוגו בערוץ 14 זהים מבחינת טיב התעמולה, ומושא התעמולה, עם הפרסומים שלו ברשת הטוויטר (כך למשל ביום 6.9.2022) :

"איילת שקד תוקפת חזיתית את נתניהו. כן כן. שקד במחנה רק לא ביבי על מלא. שקד כמו יהיר לפיד מסירים מעצמם כל אחריות לרצח עשרות רציחות במגזר הערבי בשנה בה היא מכהנת כשרת פנים... הצבעה לשקד היא הצבעה לעבאס וטיבי."

<https://twitter.com/bardugojacob/status/1567123562107920393?s=20&t=66xza5NtBBWhObVCIRD4UQ>

ונקודה זו ראויה להדגשה מיוחדת. לצד מר ברדוגו, גם יתר בכירי הערוץ : שמעון ריקלין, אראל סגל, בועז גולן, וכו' מביעים תמיכה בלתי מסויגת בליכוד ברשתות החברתיות. אין מדובר במקצת מן השדרים אלא ברובם ככולם, ובפרט הבכירים שבהם, המזוהים עם הערוץ. גם אין מדובר באמירות "ימניות" ברמת הפשטה גבוהה, כי אם בקריאות ישירות לתמוך בליכוד, באופן אשר טוען את פעילות הבחירות של ערוץ 14 במטען נוסף ומעצים את משקלה. מספר דוגמאות :

מר ריקלין, המנחה תכנית קבועה בערוץ (ריקלין ושות') פרסם (ביום 18.9.2022) כי "יש מפלגה אחת שמיצגת את שדרת העם המרכזית, קוראים לה הליכוד" וקרא לכל "המתונים המתייסרים" להצביע לליכוד.

מר אראל סגל פרסם (16.9.2022) כי השרה מירב כהן היא "משרתת נרצעת של כלום חלול ושטח" מול השר לשעבר אמסלם שהוא "בן חורין גאה ולוחם"; ביום 12.9.2022 הדחה כתב הערוץ אראל סגל את קמפיין הליכוד לפיו "כוחות השיסוי והפילוג" מגיעים מצדה השמאלי של המפה הפוליטית.

מר בועז גולן (ביום 15.9.2022) מציין על "לפיד שונא הספרדים", על "ממשלה שגונבת את העם", ביום 5.9.2022 ציין על כך ש"בזכות לפיד, הלפיד ימשיך לבעור, לזהם ולהרעיל את תושבי חיפה והקריות".

אשר למר ינון מגל - אין טעם להתייחס לפרסום ספציפי; זר לא יבחין בין עמוד זה של עיתונאי בכיר בערוץ 14 ובין עמוד של גורם פוליטי מובהק.

כך, כמעט בכל יום.

דוגמאות לציוצי תעמולה מצ"ב **כנסת** ו'.

מדובר כמובן בזכותם המלאה של כתבי הערוץ, ולא עצם תמיכתם בליכוד ובח"כ נתניהו היא העניין. העניין הוא שאותם אנשים מקדמים את אותה תעמולה גם בערוץ 14, ולא רק בעמודים הפרטיים שלהם ברשתות החברתיות. העניין הוא המובהקות וההתאמה בין הציוצים הפרטיים ובין העמדות המוצגות בערוץ 14. הפרסומים ברשתות החברתיות - על אפיונם המוחלט, תוכנם, כמותם - מהווים אינדיקציה כבדת משקל **נוספת** לאופן בו יש להתייחס לפרסומי ערוץ 14, **ובפרט לאופן בו הצופה הסביר מבין את פרסומי ערוץ 14, שכל בכיריו מפיצים תעמולה חד-משמעית ברשתות החברתיות.**

61. ואכן, לוח השידורים של ערוץ 14 משובץ כמעט בכל יום בתוכניות: "הפטריויטים" עם ינון מגל; "הדו"ח של אראל סגל"; "ריקלין ושות'" עם שמעון ריקלין; "אולפן פתוח" עם בועז גולן; "ישראל הבוקר" עם שי גולדן; ונוכחות קבועה של מר יעקב ברדוגו - כולם כתבים בכירים בערוץ, המהווים את "הפנים" של הערוץ. לצד זאת, כל אלה הם תומכים מובהקים של הליכוד ושל ח"כ נתניהו.

כך למשל נזכיר, מעבר לאמור לעיל, את האירוע (אשר בשעתו נדמה היה כחריג) ערב הבחירות לכנסת ה-23, במהלך תקופת הקמפיין וכשבועיים לפני יום הבחירות, בו פרסמו ה"ה ריקלין, מגל וסגל סרטון יחד עם ראש הממשלה דאז נתניהו:

<https://www.ynet.co.il/entertainment/article/BJO4ibQXL>

62. מכל מקום, גם ערוץ 14 עצמו מפרסם בטוויטר פרסומים שונים. עיון מדגמי - בין יום 14.9.2022 ליום 18.9.2022 - **מלמד כי מתוך עשרות פרסומים, לא ימצא ולו אחד שיש בו מזווית הראיה של צופה סביר משום הבעת גישה חיובית כלפי העותרת או ראש הממשלה לפיד.** להבדיל, במחצית היום (עד השעה 13:00) של יום אחד בלבד (18.9.2022) פורסמו הרשומות הבאות:

ח"כ אופיר אקוניס מהליכוד במסר לשרה שקד "תודיעי על פרישה" (18.9.2022); ח"כ שמחה רוטמן מהציונות הדתית קורא לשרה שקד לפרוש (18.9.2022); כתב הערוץ עידו טאובר מזהיר מפני "בולענים פוליטיים" (18.9.2022); ח"כ אלי כהן מהליכוד קורא לשרה שקד לפרוש; ח"כ אלי כהן מתראיין כי "הממשלה הזאת באובססיה לאבו מאזן" להבדיל מהליכוד ונתניהו; ח"כ כהן "הליכוד מייצגת את כל עם ישראל"; עו"ד אפרים דמרי על משפט נתניהו (18.9.2022): "הנדסתם את התודעה של אזרחי ישראל, אף אחד ברחוב לא יודע להסביר במה נתניהו מואשם";

קרולין גליק (18.9.2022): "יש עתיד והשמאל מנהלים קמפיין שנאה גזעני"; המונוולוג של אראל (סגל): "הקמפיינים של המחנה הממלכתי ויש עתיד מציגים את האבולוציה של הגזענות החדשה; ח"כ מירי רגב: "יאייר לפיד הוא אדם מסית, יהיר ומסכסך"; שי גולדן: "לפיד - גם שיקרת, גם התגזענת, וגם פיטרת?";

כל זה ביום אחד (!). תמונה דומה עולה מכל יום אותו יבחן הקורא מתחילת מערכת הבחירות. לצד תכנים "חדשתיים" משובצים אנספור מסרי תעמולה מובהקת.

כך למשל, ביום **אחד אחד** (15.9.2022), נוכל לראות בערוץ הטוויטר: ח"כ בן גביר: החולשה של לפיד וגנץ מול הטרור עולה לנו בדמים רבים; "המונוולוג של ברדוגו: משה סעדה שבר את קוד השתיקה של העולם המשפטי התחתון" (כאמור, מדובר במועמד מטעם הליכוד); הגרבוזים החדשים - כך מקטלגת יש עתיד את הליכוד בקרב דוברי רוסית; ח"כ לשעבר הלוי (מהליכוד): הגיע הזמן להחזיר את השליטה לידי הציבור; ח"כ אופיר סופר (ציונות דתית): "אותם אנשים שתוקפים את בן גביר הסכימו לשבת עם עבאס"; ח"כ אלי כהן (ליכוד) מסביר מדוע הפעם תהיה הכרעה בבחירות.

העתק הימים הרלבנטיים מעמוד הטוויטר מצ"ב, בהתאמה, **כנספת ז' (1)-(2)**.

63. **למען הסר ספק ספקא; ערוץ 14 אינו פועל לקדם "עקרונות" המזוהים עם הימין בישראל.** עובדה היא כי הוא פועל בצורה נחושה נגד פוליטיקאים ימניים מובהקים, אשר אינם תומכים בח"כ נתניהו. אליבא דאנשי הערוץ, די בכך שאיש ימין אינו תומך בח"כ נתניהו על-מנת לקבוע שהוא אינו איש ימין.

מר גולדן (ביום 7.7.2022) הגדיר את "הימין", ובפניה לגדעון סער פסק כי "אם המלחמה בנתניהו מבטלת כל שיקול אחר אז אני מציע פשרה - הפסק לכנות את עצמך "איש ימין" והגדר את עצמך כפי שאתה "ג'יהאדיסט נגד נתניהו". כי המפלגה שהקמת היא מפלגת נקמה וג'יהאד בנתניהו ועל הדרך גם בליכוד ובמליון וחצי הליכודניקים... **בעולם שבו אנחנו חיים אי אפשר לפעול גם להשמדת הליכוד והשחרת וביזוי כל מצביעיו וגם להתגאות שממשלת עבאס-הורוביץ-מיכאלי היא הישג שלך וגם לכנות את עצמך "איש ימין"...** זה בלתי סביר ומטורלל." אכן, המילה "מטורלל" ממשיכה להדהד בראש כשצופים בנאום של מר גולדן:

https://twitter.com/Now14Israel/status/1544910524919455745?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1544910524919455745%7Ctwgr%5E0137453db3ea5f75427bc01f53de431714882133%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.ice.co.il%2Felections2022%2Fnews%2Farticle%2F868078

64. בשלב זה איש לא יופתע ממקרים כמו נאום הערצה לח"כ נתניהו של הכתב עידו טאובר (ביום 15.9.2022), בפתח תכנית "חדשות" אשר הוקדש כולו לח"כ נתניהו, תבונתו ואיכות מנהיגותו: <https://twitter.com/Now14Israel/status/1570273474173714432?s=20&t=66xza5NtBBWhOb.VCIRD4UQ>

65. מדובר באינסוף דוגמאות. בכל תכנית "אקטואליה" בה צופים, משובצים אינספור מסרי תעמולה, ועל-כן לא נוכל להציג אלא את מקצתם. יתר על כן, ולמען הסר ספק, כב' יו"ר הוועדה מוזמן שלא להסתפק בדוגמאות אלה, ולעיין באופן רנדומלי הן בפרסומי ערוץ 14, והן בפרסומי כתביו ושדריו - ולהיווכח

באופן בלתי אמצעי עד כמה מובהקת פעילות התעמולה, ועד כמה אין דבר הדומה לה במדינת ישראל (בוודאי שלא בכלי התקשורת, אך ככל הנראה גם לא בגופים אזרחיים אחרים).

66. כך, דוגמא נוספת: ביום 15.9.2022 נפתח "אולפן הבוקר" של עכשיו 14 ב"פרשנות" על השריונים עליהם החליט ח"כ נתניהו ברשימת הליכוד. הפרשן הנו יועץ לשעבר של ראש הממשלה נתניהו, והחל מדקה 02:33 הוא מבהיר כי מדובר ב: "הישג אדיר", משבח כל אחד מהשריונים, "מסביר" כי נתניהו הוכיח את אמינותו בעצם השריונים. לאחר מכן (החל מדקה 07:13) האולפן ממשיך בראיון עם ח"כ מטעם הליכוד, השר לשעבר אלי כהן, לאחר שהמגישה מבהירה "הקמפיין הליכודי יוצא לשטח". הראיון כולו הוא תעמולה המנוגדת לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, כשהמגישה שואלת (13:28) שאלות "נוקבות" כגון "איך אנחנו פורצים את הסטגנציה שלפעמים אנחנו יורדים ל-59 מנדטים!!", **שוב, "אנחנו" - הערוץ והליכוד, חד הם.**

לאחר מכן המשיך האולפן בראיון עם ח"כ אופיר סופר (הציונות הדתית). לאחר מכן מרואיין (10:33) ח"כ לשעבר מטעם הליכוד, עמית הלוי (מקום 36 ברשימת הליכוד). לאחר מכן מרואיין תא"ל (מיל') צביקה פוגל, המועמד ברשימת הציונות הדתית. לאחר מכן רואיין עו"ד מארגון "עד כאן" ביחס למפלגת רע"מ והצורך לפסול אותה. בין לבין שודרו תכנים נוספים, כגון החשש מהחדרת תכנים למשרד החינוך שנועדו לשכנע ילדים להמיר את זהותם המגדרית, אולם אלה אינם מעניינים.

https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%d7%94%d7%90%d7%95%d7%9c%d7%a4.%d7%9f-%d7%94%d7%a4%d7%aa%d7%95%d7%97

67. גם "האולפן הפתוח" מיום 8.9.2022 בהנחיית מר בועז גולן נפתח בדברי פתיחה על "גורמים זרים" המבקשים להפוך את ישראל למדינת כל אזרחיה באמצעות כסף זר⁵, ועל הגורמים הפנים ישראלים שמנסים להרוס את ישראל כמדינה יהודית, "ממשלה באה ממשלה הולכת", ובדקה 02:15 הוא מסכם שהכל יהיה בסדר אם "רק תצביעו בבחירות. שום דבר מעבר.. תצביעו תורת ישראל, ארץ ישראל, חיילי צה"ל, ... יש המון מה לתקן אבל כשעוברים את התהום, אי אפשר לחזור. פתק אחד, תבחרו ימין, לא אומר לכם מה.. וגם אתם שהולכים לבחור שמאל, תחשבו פעמיים על הדברים שאמרתי לכם".

הקריאה להצביע לימין, בהקשר שבו הדברים נאמרו, משמעותה אחת: להצביע רק למי שיבטיח את בחירת ח"כ נתניהו לראשות הממשלה. לאחר מכן מתקיימת שיחה עם ח"כ אבוטבול משי"ס, מר מתן פלג מתנועת "אם תרצו", מועמד מטעם מפלגת נעם לכנסת (מאז, חברה המפלגה להיות חלק מרשימת הציונות הדתית), ושיחה עם ח"כ מיקי זוהר על קמפיין הליכוד הצפוי:

https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%d7%94%d7%90%d7%95%d7%9c%d7%a4.%d7%9f-%d7%94%d7%a4%d7%aa%d7%95%d7%97

⁵ במאמר מוסגר, מעניין יהיה לשמוע את עמדת כתבי הערוץ ביחס לעובדה שהחברה השולטת בו היא למעשה חברה זרה, הרשומה במקלט מס באיי הבתולה.

68. ביום 18.9.22 בתוכנית "הפטריזטים" (דקה 15: 03) במענה לדברי חבר הפאנל מר קפאח, כי שוחח עם ערבים שסיפרו לו שהם "כבר לא מאמינים לערבים [חברי הכנסת הערבים מהרשימה המשותפת]" השיב לו המנחה, מר מגל: **"שיצביעו לביבי, כפי שרבים מהם עושים"**.

https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%D7%94%D7%A4%D7%98%D7%A8%D7%99%D7%95%D7%98%D7%99%D7%9D

69. יבחר הקורא, או הצופה, כמעט כל תוכנית, כמעט בכל יום; חלקים נכבדים מאותן תוכניות מוקדשים לניסיונות לפגוע בהתמודדות של יש עתיד בבחירות.

כך למשל, בתוכנית "הדו"ח של שרה ב"ק" (מיום 16.8.2022; החל מדקה 19: 11) מנתח "פאנל" של ארבעה חברים - **כולם** כאחד מחזיקים בדעה שלילית על יש עתיד - מבצעים "ניתוח" של תעמולת הבחירות של יש עתיד. ומהו "הניתוח"? "רחמנות על האנשים האלה, הם חיים בצלו של נתניהו.. מי שהיה לפנייהם זה ענק והם חבורה של גמדים.. הם לא יכולים כלום". התוכנית ממשיכה בביקורת נוספת על יש עתיד: "מלפיד אין לי ציפיות ולכן אני גם לא מאוכזב". "הגיוון" ממשיך: "הציבור חכם, ולא משנה כמה התקשורת תלטף ותאתרג, הציבור רואה כמה זה חלול, כמה זה ריק, כמה אין שם שום דבר, אתם מדברים רק לא ביבי... הציבור חכם ואני מקווה שנראה את התוצאות של זה בנובמבר".

יצוין, כי אין שום קשר בין האמירה ("אתם אומרים רק לא ביבי") ובין התמונות ששודרו קודם, באופן המלמד כי **אין** מדובר בביקורת עניינית אלא בפלטפורמה לשאת דברי תעמולה. עוד ניתן לראות, כי אין בדל של יומרה "לנתח" באופן דומה תעמולה של המשיבה 3, או בכלל להשמיע דעה שונה - כל חברי הפאנל מחזיקים בדיוק באותה דעה.

לאחר מכן עובר הפאנל לדבר על ספר שמפרסם ח"כ נתניהו. ה"ביקורת" מתחילה ב"איך אפשר לא לאהוב את הבן אדם הזה?.. כל בן אדם ישראלי צריך להסתובב עם לבבות בעיניים, הבן אדם הזה הביא אותנו לפסגות, עשה מהמדינה הזו אימפריה.. ובשנה וחצי חברת שלומיאלים הרסו פה כל חברה טובה..", ממשיכים ב: "זה יהיה רב מכר, זה יהיה ספר שיעוף כמו שצריך", "כריכה מדהימה, צילום מדהים.. אין ספק מדובר במנהיג דגול, בסדרי גודל בהיסטוריה המודרנית":

https://www.now14.co.il/tochniot_haarutz/%d7%94%d7%93%d7%95%d7%97-%d7%a9%d7%9c

70. גם ביום 19.9.2022 המשיך ערוץ 14 לפרסם פרסומים מתוך שידורי הערוץ, בנוסחים הבאים: "בגלל אנשים כמו רם בן ברק ויוראי להב-הרצנו אני לא רוצה להיות חבר כנסת. הביאו את העולם הפוליטי למקום כל כך זול, כל בן אדם עם אייקיו נמוך הופך להיות חבר כנסת, זאת הזיה"; ומאידך, ח"כ אופיר אקוניס מהליכוד מצוטט "צריך להסביר לציבור מדוע הוא צריך לצאת מהבית".

העתק מצ"ב **כנסת ח'**.

71. לקראת סיום נציין, כי ביום 22.9.2022 הגיש הליכוד עתירה להשהיית שידור נאום ראש הממשלה לפיד באו"ם בחמש דקות. העתירה הוגשה נגד כל הערוצים המשדרים חדשות: 11, 12, 13. העתירה לא הוגשה נגד ערוץ 14.

לו היה סבור הליכוד כי יש "חשש" כי ערוץ 14 יפעל כערוץ חדשות "רגיל", חזקה עליו כי היה מפנה עתירה גם אליו. הימנעות זו - כמוה כאלף עדים וכאלף נתונים, המלמדים על מהותו של ערוץ 14. ואכן, ערוץ 14 לא הכזיב. לאחר שראש הממשלה לפיד נשא את הנאום בעצרת האו"ם, מטבע הדברים דיווחו כל ערוצי החדשות על נאום ראש הממשלה, וכן על תגובת ח"כ נתניהו לנאום (שצולמה, ונשלחה לערוצים עוד לפני שהסתיים הנאום).

להבדיל מכל ערוץ החדשות, ערוץ 14 בחר לדווח על תגובת "ראש הממשלה נתניהו לנאום לפיד" - היפוך יוצרות, שלא לומר הנדסת תודעה, תוך היפוך מכוון של שמות התואר; השמטת תוארו של ראש הממשלה לפיד, וממילא, הבלטת התגובה על הנאום. כך לא נוהג ערוץ חדשות. כך נוהג ערוץ תעמולה.

העתק מצ"ב **כנספת ט'**.

72. אלה הם פניו של ערוץ 14, זה אופי שידוריו. כמעט בכל תכנית אשר צופים בה בתקופת בחירות יש תעמולה, אשר נועדה לקדם את בחירת ח"כ נתניהו לראשות הממשלה. **אין** מדובר ב"חריגים", אין מדובר בתכנית ספציפית, אין מדובר בנתון שאפשר להתווכח עליו - אלא במובהקות ראייתית.

73. העובדה כי ערוץ 14 עוסק בסוגיות חברתיות (הגירה, מערכת המשפט, וכיו"ב), כמו העובדה שהקו המערכתי שהוא אוהז בו הוא "ימני" - **אינה** זו ההופכת את שידוריו לתעמולה. מאידך, עובדות אלה **אינן** יכולות לאיין את העובדה כי במהלך שידוריו ערוץ 14 גם משדר תעמולה, והוא עושה כן באופן אינטנסיבי, לא מקרי, ומובהק.

ד. מסקנת הדברים: יישום הדין על הראיות

74. כמפורט לעיל, ועל-אף הניסיון של ערוץ 14 להציג אחרת את הדברים; עניינה של העתירה דנא **אינו** נוגע לתוכן הפרסומים של ערוץ 14. במסגרת המשפטית והדיונית בה אנו מצויים, נניח לצורך הדיון, כי ברמה העקרונית רשאי ערוץ 14 לשדר את שידורי התעמולה שלו. השאלה העומדת על הפרק היא **אך ורק** האם **בתקופת בחירות**, לאור תוכנם של שידורים אלה, יש מקום להכריז על ערוץ 14 כעל "גוף פעיל בבחירות" - הכרזה שתגביר את השקיפות, שתגביר את השוויון בין המפלגות - שכן כרגע למפלגת הליכוד יש ערוץ טלוויזיה שלם הפועל "בחינם" ומהדהד את מסריה יום אחרי יום.

75. **על רקע התשתית הראייתית שפורטה לעיל, עמדת העותרת היא, כי יש להכריז על המשיבים 1 - 2 כעל "גוף פעיל בבחירות":**

(א) פעילות ערוץ 14 היא פעילות בחירות, יש בה **פניות ישירות ו/או פרסום מודעות בתקופת בחירות**.

(ב) פעילות זו, למצער מזווית הראיה של הבוחר הסביר, **מכוונת להשפיע על בוחרים להצביע בעד מפלגה, או להימנע מלהצביע למפלגה**, ובמילותיו של כב' השופט מלצר "ברי כי הבוחר הסביר אמור להיות מושפע ממסרים אלה ולראות בהם הכוונה נגד רשימות מועמדים מסוימות".

(ג) אין מדובר במסרים ברמת הפשטה גבוהה, אלא במסרים פוליטיים קונקרטיים, העוסקים במתמודדים בבחירות, בהאדרת ח"כ נתניהו והליכוד, ובהשמצת כל היתר, ובפרט השמצת ראש הממשלה לפיד.

(ד) אשר לשווי הפעילות; דעת לנבון נקל, כי החזקת אולפני טלוויזיה, מערך הפקה, משכורות לצלמים, עובדי סאונד ותאורה, כתבים ושדרנים, צוותים המתפעלים עמודים ברשתות חברתיות וכיו"ב, עולה בהרבה על השווי המינימלי הקבוע בחוק מימון מפלגות. יצוין, כי לטענת ערוץ 14, 1,200,000 איש מעידים כי ערוץ 14 הוא "הערוץ העיקרי שלהם", למעלה מ-250,000 איש צופים בערוץ בכל יום, ועשרות אלפים עוקבים אחרי ערוץ 14 ברשתות חברתיות וכו'. הנתונים כולם מתוך העמוד של ערוץ 14: <https://pirsum.now14.co.il>.

על רקע זה, ובשים לב לעובדה שמדובר בערוץ מסחרי המשדר פרסומות, אך ברור כי שווי פעילות הבחירות עולה בהרבה על הסכום המינימלי הקבוע בחוק מימון מפלגות. העלות של תעמולה בהיקף כזה, בשעות צפיית השיא, היא יקרת ערך מבחינת כל מפלגה, ושוויה גבוה לאין שיעור מסכום של 100,000 ש"ח, ובפרט כשהיא נעשית יום אחרי יום.

76. אשר למחלוקת בדבר פרשנות התיבה "רשימת מועמדים מסוימת";

כאמור לעיל, על רקע התשתית הראייתית המפורטת לעיל, ברור כי ערוץ 14 פועל לעודד הצבעה לליכוד ולעומד בראשו, ולמנוע הצבעה לעותרת ולעומד בראשה. ויודגש; אף אם יטענו המשיבים 1 - 2 כי פנייתם אינה במטרה להצביע בעד הליכוד **דווקא**; או אינה במטרה למנוע הצבעה ליש עתיד **דווקא**; הרי שכאמור לעיל, עמדת העותרת היא כי, בכל הכבוד, אימוץ פרשנות היועץ המשפטי לממשלה בדבר התיבה "רשימת מועמדים מסוימת" אינו נכון, ולמצער אינו רלבנטי מקום בו עסקינן **בהבחנה בין מפלגות על בסיס השאלה במי הן תומכות לראשות הממשלה**. במקרה כזה, הרי שיש לראות תמיכה במפלגות "גוש נתניהו" (כשמן הן עצמן) כתמיכה בליכוד והעומד בראשו. פרשנות אובייקטיבית, וסבירה של הוראות החוק תקבע, כי תמיכה במפלגות אלה, מקיימת את דרישת "המסוימות", גם אליבא דעמדת היועץ המשפטי לממשלה.

כל פרשנות אחרת תאיין מתוכן את הגדרת "גוף פעיל בבחירות". לצורך הדוגמא, הגע בנפשך כי עמותה כלשהי תפתח במסע פרסום הכולל שלטי חוצות הקוראים להצביע רק לרשימות חרדיות, מבלי להבחין בין ש"ס ובין יהדות התורה. האם בכך שהפרסום יקרא להצבעה לשתי רשימות - ולשתיים בלבד - הוא יחריג עצמו מתחולת החוק? ברור, שאם זו תהיה ההחלטה, החוק יהפוך לאות מתה, ובכל הכבוד, קשה לקבל פרשנות שכזו. מכל מקום, וכאמור, עמדתנו היא כי די בכך שהערוץ מקדם תעמולה רק עבור מפלגות המצהירות על תמיכה בח"כ נתניהו לראשות הממשלה - כמי שעומד בראשות הליכוד - על-מנת לקיים את דרישת "המסוימות" גם אליבא דעמדת היועץ המשפטי לממשלה.

77. המשיב 2, אדם עתיר ממון, אשר לפי פרסומים רבים הונו נאמד **במיליארד שקלים לפחות**, והוא הבעלים של עסקים רבים, בהם הרשת החברתית הגדולה ביותר ברוסיה. **כאשר אדם עתיר ממון פועל להשפיע על הבחירות בישראל, באמצעות כסף רב, תוך עקיפה דה-פקטו של דיני מימון המפלגות - מדובר באיום ממשי על עקרונות היסוד של הבחירות בישראל.** כאשר כלי תקשורת נרתם בצורה מלאה לטובת מועמד ומפלגה, ללא איזונים, בניגוד לכל סטנדרט של סבירות, הגינות, ושכל ישר; שומה על יו"ר ועדת הבחירות המרכזית להפעיל את סמכותו על-מנת לשמור ככל הניתן על טוהר הבחירות.

78. **התשתית הראייתית שפורטה לעיל מלמדת כי עניינו של ערוץ 14 חמור לאין שיעור מעניין דרכנו.** המדובר במי שמחזיק בפלטפורמת שידור, ברישיון מטעם המדינה, ומי שמעביר את מסריו תחת כסות של "חדשות", ושל עיתונאות אובייקטיבית - כזו ההופכת את המסרים המועברים על-ידי ערוץ 14 לבעלי השפעה משמעותית יותר מ"שלט" כזה או אחר שפרסמה עמותה כזו או אחרת, אשר ממילא לא מיוחסת לו מראש אובייקטיביות.

79. למעשה, בהתאם לדין, דומה כי עוד לפני התיקון לחוק היתה לכב' יו"ר הוועדה הסמכות להצהיר כי גוף תקשורת מפרסם תעמולה (ראו בעניין **ישראל היום** (בפסקה 23, ובאסמכתאות המפורטות בפסקאות 24 - 26)). בהקשר זה אף הבהיר כב' יו"ר הוועדה ג'ובראן כי **"אינני רואה חשיבות מיוחדת בשאלה אם המודעה ממומנת אם לאו. העיקר מצוי בשאלה האם מדובר במודעה בכסות של ידיעה חדשותית - עיתונאית."** עוד הבהיר כב' השופט ג'ובראן כי סמכות זו כוללת מתן סעד כוללני, "סעד נרחב" שאינו מופנה לידיעה ספציפית, אלא לגוף תקשורת בכללותו. בהקשר זה ציין כב' השופט ג'ובראן את הדברים שפסק בתב"כ 8/20 **הליכוד נ' העבודה** :

"יש מקום לפרש את סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות בצורה נרחבת, במטרה להעניק ליו"ר אמצעים אפקטיביים לפקח על הליך הבחירות, בדגש על שמירה על שוויון בין המתמודדים השונים. סמכות זו אף מתחייבת במקרים מסוימים נוכח הדחיפות שבהכרעה מהירה בסוגיות אלה."

80. עניינו של ערוץ 14 "נופל" בגדרי הדין הקודם לתיקון לחוק; קל וחומר שהוא מקיים את דרישות החוק הנוגעות ל"גוף פעיל בבחירות". **הפעילות של ערוץ 14 היא אינטנסיבית, יום יומית, משופעת בכסף, וזוכה למימון של אדם עתיר ממון שפועל להשפיע על הבחירות בישראל.**

81. נתוני הצפייה בערוץ 14⁶ מלמדים א-פריורי, כי אין מדובר בנכס מסחרי רווחי, עובדה המחדדת את המסקנה בדבר תכלית הפעילות של ערוץ 14.

82. העובדה שגורמים בליכוד קוראים לצפות בערוץ 14; כי ערוץ 14 מקיים קשרים עם הליכוד באופנים שתוארו לעיל; כי בכירי ערוץ 14 נוטלים חלק בתעמולת הליכוד; כי בכירי ערוץ 14 נוטלים חלק במו"מ קואליציוני או במימון לטובת ח"כ נתניהו - כל אלה **מחזקים** את המסקנה כי מדובר ב"פעילות בחירות" וב"גוף פעיל בבחירות", והופכים כל טענה אחרת לכזו המתכחשת למציאות.

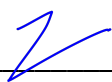
ה. סיכום

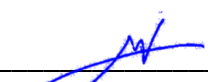
83. על רקע כל האמור לעיל, מתבקש כב' יו"ר ועדת הבחירות לקבוע כמפורט ברישא, כי המשיבים 1 - 2 הם גופים פעילים בבחירות. כן מתבקש כב' יו"ר הוועדה להשית על המשיבים את הוצאות הבקשה דנא.

84. **בשים לב ללוח הזמנים עד מועד הבחירות, מתבקש כב' יו"ר הוועדה לקבוע לוחות זמנים שלא יהפכו את העתירה לתיאורטית, כך שהחלטה סופית תתקבל מוקדם ככל הניתן.**

⁶ לפי נתונים שפורסמו רק לאחרונה, שיעור הצפייה בערוץ עומד על 1.5% (כאשר מדובר בנטרול יום שישי, מדובר בשיעור צפייה אפקטיבי נמוך עוד יותר). עובדה זו מלמדת כי אין מדובר בנכס רווחי עבור המשיב 2.

85. העתירה נתמכת בתצהירה של שרת הכלכלה, ח"כ אורנה ברביבאי.

אלירם בקל, עו"ד

עודד גזית, עו"ד